

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Directió y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

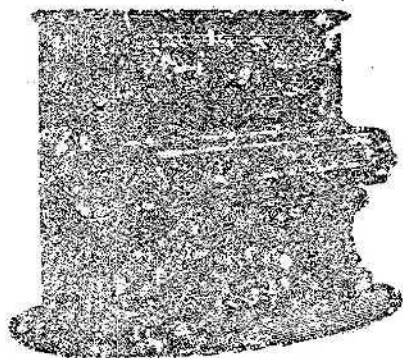
Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
 Fora. 14 » trimestre.
 Un número sol. 5 céntims.
 Anuncis á preus convencionals.

SE VEN

la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, 1' actual duenyo, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulzació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 6 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s'encarrega de tota classe de afuacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

GANGAS.

Pera vendre.

Duas prempsas pera enfardar.

Una pastera ab tots sos accessoris.

Una tampa pera forn ab tots sos accessoris.

Una màquina y caldera de vapor de dos caballs de forsa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

Conferencias sobre Dret Civil Català

CONFERENCIA CUARTA

«Característica de la propietat catalana» fou lo tema sobre que versà la quarta conferencia, de la sèrie que tenen lloch en l'Academia de Jurisprudència y Llegislació, y al igual que las anteriors fou desenvolupada en nostra llengua y d'una manera acabada y erudita per lo distingit advocat don Ramon de Abadal.

Efectivament la propietat catalana presenta caracters especials que la individualisan, essent necessari pera sa regulació, prescripcions que demostran la conveniència de una llegislació especial, ya que unas mateixas reglas jurídicas no poden regular á un mateix temps institucions que encare que iguals en sa essencia, están tant diversament organisadas que determinadas disposicions serian inaplicables ó perjudicials als interessos desentrotllats á la sombra de un règimen legalment constituit.

Que la propietat catalana té una organisació especial que la caracterisa, ho demostrá de una manera clara y elocuent lo Sr. Abadal, donemli donchs, la paraula, extractant los conceptes mes importants de sa notable conferencia.

Comensá son discurs dihent que debía fixarse en la costum, ya que en ella s'hi trovan las variants de son règimen propi, que constituheixen la verdadera naturalesa de la propietat. Demostrá la relació que aqueixa té ab lo modo d' ser d' un poble y principalment á Catalunya, puig que en nostre príncipat, afectan sos caracters, no sols á la manera propia de ser de ella mateixa, sinó també al dret de familia y á sa fortuna, estant compenetrat ab la terra, formant un enllás perfecte y sent lo que necessariament deu esser, atesas sas condicions físicas y morals, citant com á prova gran número de institucions en un ben escrit resúmen históric.

Estudiá la propietat individual y colectiva, demostrant que á pesar de que lo dret romá, de tant notoria influencia en lo català, desarrollá l'individualisme fins á sas últimas consecuencias, la propietat catalana sense perdre aquesta nota característica, ha sapigut protegir en la propietat familiar lo principi colectiu, fentla extensiva á diferents membres y branques de la familia; lo qual demostra la potencialitat de nostre poble en adaptar la ley á son modo de ser. 'S fixá en la institució del *hereu*, com á representant d' aqueixa propietat familiar, considerantlo com un regidor de la casa payral y depositari de sas tradicions.

Com á demostració del caracter colectiu de la propietat catalana mencioná los *heredaments*, que venen á regular los drets de una familia; els *felei-comisos* universals que á tantas familias han salvat de sa ruina; 'ls drets de la vida y els de la *senyora y majora*.

Explicá la evaluació de la propietat y sa tendència á dividir-se; fraccionament que deu evitarse, puig porta en si la ruina de las familias y com á consecuencia la de la riqueza d' un poble. La propietat catalana ho ha evitat ab son caràcter colectiu y sas espècials institucions, que conservan la propietat facilitan sa extensió y divisió, com son entre altres los *establiments*, las ventas ab pacte *de retro*, y 'ls arrendaments á parts ó aparceria.

Acabá lo Sr. Abadal exposant la gran energia y virtualitat del Dret catalá, ja que careixent de sa font vital, cual es l'legislador propi y careixent igualment de poder judicial, que vetlli pera sa conservació y recte interpretació, te vida propia y regula institucions y familias, sustrayentse á la tendència moderna de reglamentació y codificació, de que 's demostra contrari y que tant fatal ha sigut al dret de propietat, havent contribuít, sens dupte á dividirla y á arruinar ó desmereixe son valor, prenentli aquest caracter colectiu, que compenetrantse en la vida de las familias ha sigut la causa del floreixement, conservació y desenvollop de nostra propietat, que representa un verdader progrés; trovantse en ella las fórmulas que han de resoldre los problemas socials, pera cual solució basta que 's permeti lo desentrotlló lliure de nostre esperit jurídic.

Lo senyor Abadal fou calurosament felicitat per la concurrència que escoltá son discurs, suplicantli que uneixi la nostra, encare que modesta, á las numerosas que te rebudas.

Catalunya tindrà molt que agrahir á dit senyor y sos companys, ja que demostran la virilitat de nostras institucions juridicas y la necessitat de sa conservació, lluny d'esser xucladas pera una l'legislació que no satisfaria las necessitats juridicas de nostre poble, causantli sérias perturbacions y perjudicis incalculables.

N.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sants Vicents Ferrer confessor y dominich; Carenti bisbe y confessor; Santas Irene verge y mart. y Beata Juliana de Cornillon verge.

Lo celebre Sant Vicents Ferrer nasqué á Valencia d' una antiga familia; als setze ny entrá en la religió de Sant Domingo y distingintse per sa virtut l' amor al estudi y

clara intelligencia lo enviaren sos superiors á Barcelona y després á Lleyda ahont se graduá de Doctor als 28 anys d' edat.

Destinat á la predicació era tanta sa eloqüencia que tothom lo seguia y movia á tothom á fer penitencia. Lo papa Benet XIII lo feu son confessor y lo nombrá mestre del sacre col·legi; pero inspirat per sa vocació apostólica renunciá á las ofertas del papa de nombrarlo bisbe de Valencia y donarli lo capelo de Cardenal, deixá lo palau d' Avinyó y ab la potestat de legat apostólic sortí á predicar per totes parts l' Evangeli.

Recorregué Catalunya, Valencia, Murcia, Granada, Andalusia, Lleó, Castella, Asturias y Aragón; passá á Fransa y recorregué lo Llangüedoc, Provenza y lo Delfinat; aná á Italia y predicá á Génova, Piemont, Lombardia y Saboya, Penetra á l' Alemanya seguint tota la part superior del Rhin, segui també los Pahissos Baixos é Inglaterra. No 's pot dubtar de que estava dolat del do de llenguas, puig parlant á tot harreu en catalá tothom l' entenía essent conegut ab lo nom del Apostol d' Europa, sortint á tot arreu á rebrel los pobles ab professó y portant sempre detris seu una gentada imensa.

No hi havia un negoci grave en las cosas públicas que no sel consultes y en la cuestió política mes grave que intervingué fou en la elecció del infant D. Ferrán de Castella per rey d' Aragón en lo celebren concell de Casp, ahont son parer fou casi decissiu. Los castellans celebran aquell acte de Sant Vicents Ferrer com inspirat per celestial prudencia, puig fou lo preludi de la unió de las coronas d' Aragón y Castella verificada mes tart en temps dels reys Católics Ferrán é Isabel; pero los Catalans estimém aquell acte com lo fonament de las desgracias de Catalunya, puig s' entronisá la dinastia castellana en perjudici del compte d' Urgell quin ab tans ó mes drets que l' infant Ferrán hauria continuat en lo tronó aragonés la dinastia catalana; y lo preludi aquell de la unió de las duas coronas, fou lo preludi de l' agonía y la mort de Catalunya. Treballá també pera acabar lo cisme de l' Ig'esia procurant que Benet XIII renunciés al pontificat no paguentho lograr, puig aquell papa se mantingué inflexible apesar de veures abandonat de tots los reys fins del malagrahit Ferrán que l' hi devia la coroua d' Aragón.

Escrigué varias obras y per últim abatut per tantas fatigas y penitencias morí á Veunes (Normandia) á la edat de setanta anys ahont se guarda lo seu sant cos ab molta veneració.

PARROQUIA DE SANT FELLU—A las deu Conventual, Ceremonia del salpas á las casas de la Parroquia. Al vespre oració mental.

Missas per Pere Moragas, Joan Gorina Borrell, Francisco Torras Cendra, Joan Casanovas Sallarés y Joana Claramunt Vda. de Gonsalvez.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Se farà la Ceremonia del salpas com los demés anys, missas per Gabriel Romeu y Maria Sampere y Francisco Wera Quer.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant los dias 3 y 4.

Defuncions: Pere Carbonell Turu, 2 mesos.—Raimunda Masons Martinez, viuda, 72 anys.

Naixements: Josepha Gassó Font.—Maria Clusella Burgarolas.—Antonia Figueras Crehueras.

CAIXA D' ESTALVIS DE SABADELL

Han ingressat ab fetxa d' aquest dia 4299 pessetas, procedents de 412 imposicions, essent 7 lo número de nous imponents.

S' han retornat 13.111'64 ptes á petició de 29 interessats.

Sabadell 3 Abril de 1898.—Lo Vocal tresorer, Enrich Turull.

NOVAS

Segons las últimas noticias, lo conflicto qu' anava á esclatar entre Espanya y 'ls Estats Units ab motiu de lo de Cuba ha quedat en pau gracias á la intervenció del Sant Pare que ha sigut cridat á minjansar en la qüestió.

Es lo millor que podrém desitjar en la crítica situació en que 'ns trobavam, donchs, ningú pot arreglar satisfactoriament l' assumpto com S. S. Lleó XIII que reuníex tant eminents qualitats universalment reconegudas.

A l' ombra de la Creu, ab seguritat s' arreglará millor 'l conflicto que entre 'l fum de la pólvora.

Avuy com de costum deu celebrar sessió nostre Excelentíssim Ajuntament, essent l' hora á dos quarts de nou del vespre en lloch de dos quarts de set com venia efectuantse.

Diu «L' Oloti» d' Olot.

«Ab motiu de tenir lloch, lo dijous l' escrutini general pera saber 'l resultat de las passadas eleccions, y per haberse de tractar altres assumptos d' interés, no celebrá sessió l' Ajuntament y no 's pogué discutir y aprobar la proposió, qua demanant al govern, l' Autonomia pera Catalunya, presentaren en la sessió passada alguns individuos de la mentada corporació. No obstant en la sessió vinent, y en quina esperem veurhi molta concurrència ja que 's tracta d' un assumpto de general interés pera nostra Patria, creyém s' aprovará dita proposició sense debat. Lo nostre desitj fora que la votació fos expontanea y per unanimitat puig aixís tindriam una prova evident de que tots los individuos que forman lo molt digne ajuntament d' Olot, abundant en los ideals de la regeneració de Catalunya y sostenen los principis del regionalisme en quins s' ahurien d' inspirar tots los Ajuntaments de Catalunya, y haurian de niar en lo cor de tots els fills d' aquesta terra tan fuetejada pel centralisme absorbent.»

La empresa de los teatros d'Euterpe y Campos de Recrec, anuncia la companyia dramática que actuará durant la temporada de primavera. La inauguració tindrà efecte lo pròxim diumenge; ab lo drama *El señor Feudal*.

Lo concert celebrat lo passat diumenge en lo Saló Colonial, resultá una festa memorable pera quants tinguerem lo gust d'assistirhi.

Totas las pessas del programa foren extraordinariament aplaudidas per la acabada interpretació que obtingueren de la orquesta «Fatxendas» que matisá ab primorosos detalls los principals fragments.

Le cou del concert fou la primera audició de la gran fantasia de la ópera de Mascagni *Cavalleria Rusticana*, nova en nostres concerts y coneguda dels filarmónichs per las representacions teatrals, motiu sobrat perque cundís l'espectació al considerar com se'n sortiria una orquesta que en concerts d'aquesta classe careix dels elements indispensables per donar á l'obra aquella grandiositat que imposa y que sols en concerts á gran orquesta podém apreciar degudament. Los mes optimistas opinaban que l'interpretació de *Lohengrin* pels mateixos elements, podia fer aventurar judicis favorables per lo que respecte á *Cavalleria Rusticana* y hem de com'essar que sas esperansas no resultaren fallidas. L'obra cautivá desde 'ls primers compassos y despertá gradualment l'entussiasme del públich que al acabar esclatá en frenétichs aplausos fins á obtenir sa repetició.

En resum, un concert dels que contribueixen al foment y educació musical dels numerosos aficionats de Saladell, per lo que felicitem á l'orquesta que los fá conèixer y á l'empresa que 'ls disposa.

No acabaréu sense donar nostre coral enhorabona al inteligent jove nostre amich y compatrici don Joseph Masllovet Sanmiquel per los coneixements musicals que ha demostrat en sas composicions originals y en l'arreglo de la producció que 'ns ocupa y al que corresponen en gran part los aplausos que abundantment se prodigaren.

Segons nos comunica «Lo Geronés» los carlins de Gerona no s'enten, per quin motiu lo Sr. Llorens tingué de reunir al partit pera provar la seva reorganissació y fer cesar lo trist espectacle que donan los elements de D. Carlos ab sos enconats odís y divisions.

Cada dia 's manifesta mes clar lo personalisme dels defensors del pretendent.

Segons sens ha assegurat, la germana de nostre malaguanyat company de causa lo jove Oller á Comadrán, la tan modesta com simpática senyoreta donya Joaquina Oller, está formalment promesa en matrimonis ab nostre apreciat amich D. Jaume Domenech y Llonch.

Celebrariam poguer donar aviat la notícia de son en llás pera felicitarlos y desitjarlas una interminable lluna de mel.

La professó que tingué lloch lo passat diumenge organísada per la Junta de la Pia Unió del Sant Cristó de la Agonia de la Iglesia de la Misericordia, estigué molt concorreguda, haventhi hagut molta concurrència en los poch carrers que seguí la professó á causa del mal estat del pis.

Lo distingit literat francés Mr. Georges Lainé ha visitat la redacció de nostre bon company «La Renaixensa» de Barcelona, fentloshi present del número corresponent al mes d' Abril de la important revista «Le Monde Moderne», que veu la llum á París. En ell hi ha insertat un article que suscriu Mr. Lainé y que es un hermós estudi de la capital catalana, article que va il·lustrat ab profusió de grabats reproduhint tipos y monuments de Barcelona.

Solempnes prometan ser las funcions que 's celebrarán en la Bisilica de Montserrat lo dia 8 del vinent mes de Maig ab motiu de la proclamació per los Somatents de Catalunya del Patronat de la Mare de Deu de Montserrat.

Lo general Don Pelayo Fontseré, gefe de dit cos, ha visitat en unió ab los vocals de la Junta directiva senyor Franch y Badia y Andreu al P. Abad de Montserrat para senyalar las líneas general de la festa.

Serán invitats á la mateixa lo senyor Arquebisbe de Tarragona y tots los Prelats de la provincia eclesiástica tarraconensa, los Gobernadors civils de las quatre provincias catalanas, los presidents de las Diputacions de Catalunya, lo president y fiscal de la Audiencia Territorial y 'ls presidents de las Audiencias de lo criminal d' aquest Principat.

Hi concorrerán també 'ls somatents armats de tota la provincia ab sos cabos de partit y de districte, acudinthi 'ls de Manresa ab sa histórica bandera, los de Igualada ab 'l estandart del Sant Cristó, y tots los demás ab sas insígnias y veneras.

Los prelats assistirán lo dia 7 á la salve de Montserrat, y l' endemà oficiarà de pontifical lo Metropolitá de Tarragona.

S' ha ofert lo sermó al secretari de cambra d' aquest Blabat doctor don Sebastiá Puig.

Acabats los divins oficis se celebrará una solepne professó relligiosa presidida per los senyors Bisbe y Abad de Montserrat, portant lo tabernacle de la imatge de la santa Patrona comissions dels somatents en representació de las diferentes provincias y comarcas, lluhint los típics trajos del país.

S' oferirá 'l pendó principal al Capitá general del primcipat, á qui 'l cos de somatents invita com á quefe d' aquest cos d' éxercit.

Acabada la professó 's firmará una acta de la festa per los Prelats y autoritats civils, militars y provincials, per triplicat, una pera l' arxiu del Monastir, una altra pera 'l de la Corona d' Aragó y una altra pera 'l de somatents.

Aquest oferirà un dinar oficial en honor de las referidas autoridades.

Terminada la funció religiosa los somatents anirán á besar la má de la Verge Santíssima en son propi camari, reunietse tots á las tres de la tarde pera verificar lo desfile devant del senyor Capitá general, quefe dels somatents, y Prelats.

Ab motiu de la projectada festa s' ha suspés la admissió de pelegrinacions en aquells dies, haventse donat orde de que las habitacions se reservin absolutament pera 'ls somatents.

Lo cos de somatents projecta perpetuar 'ls recort de la festa deixant en la Basílica una Memoria perenne del entusiasme que sent per sa excelsa Patrona.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

TELEGRAMAS

Madrid, 4, 5 t.—Se comença a parlar del projecte de concedir un armistici als insurrectes de Cuba, si aquets ho sollicitessin. Lo govern creu que aquesta resolució depen del govern insular.

La mediación del Sant Pare no ha sigut rebuda per aquí ab general satisfacció. Los guerreros de redacció y 'ls que ab la guerra hi van grassos comensan a parlar del honor nacional com si aquest no 's satisfés mes que fent sanch.

Telegrafián de Washington que Mr. Mac-Kinley está malalt y que 'ls merjes li aconsellan absolut repós. De tots modos las noticias que d' allí 's reben están unánimes en que 's fan grans preparatius per la guerra. Se diu que han sigat cridats á las filas del exércit yankee, contingents de varis estats de la Unió.

Per mes que la mediació del Sant Pare pot fer molt per evitar lo conflicte los d' allà y 'ls d' aquí ab sas intemperancias corren perill de tirarho á rodar.

CAMRIS

Londres à 90 dias freta.	35'25 d.
» à la vista.	35'80 p.
Paris. » » »	42'00

Pianos. - Afinacions y reparacions
E. LLADO
Calderón, 18. - Sabadell

Ganga.—Per retirarse del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Impremta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADEL